

Schrijfwedstrijd Bibliotheek Utrecht

Geschreven door: Margreet Pieper

Vluchtgedrag

Op de Ansichtkaart die Evi naar haar zus stuurt, schrijft ze niet dat ze de nacht heeft doorgebracht op een bankje. Ze schrijft dat het landschap mooi is en dat ze het naar haar zin heeft. Het eerste is waar, dat wordt bewezen door de kleurrijke afbeelding van de bergpas op de voorkant. Het tweede is niet waar, maar dat hoeft haar zus niet te weten.

De kaart verdwijnt in de vervallen brievenbus van een naamloos dorpje in het noorden van Kroatië. Evi is nu zes dagen onderweg en al ver, maar nog niet ver genoeg.

Met de inmiddels uitgedroogde viltstift schrijft Evi een nieuwe bestemming op een stuk karton. De rangschikking van de letters in de Hongaarse plaatsnaam mist alle logica.

Haar handen bewegen sloom van de slaap en haar ogen stellen ver weg en dan weer dichtbij scherp. Het is de eerste keer dat ze geen lift heeft kunnen vinden naar een echte slaapplek.

Het flikkerende licht van de lantaarnpaal naast het bankje heeft haar hersenen de hele nacht wakker gehouden en haar gedachten zonder besef van tijd door haar hoofd laten dolen. Uren, dagen, maandenlang: herinneringen overspoelden haar als kolkend water.

Het is een week geleden sinds ze Lynn onverwachts tegenkwam in de supermarkt, de eerste keer dat ze elkaar weer hadden gezien. Uit gewenning hadden ze elkaar omhelst en Evi's handen hadden iets te lang op Lynns lichaam gelegen, hadden haar lijf zachtjes geboetseerd totdat de haar zo bekende vormen en vouwen onder haar vingers waren ontstaan. Huid vergeet niet.

Lynn had zich losgemaakt en haar een verontschuldigende glimlach toegeworpen. De stad voelde te klein voor hun beiden. Na de ontmoeting had Evi haar rugtas ingepakt en was ze vertrokken.

De zon staat al hoog boven het dorpje en verwoest Evi's bleke huid. Krullen plakken tegen haar nek en voorhoofd. Ze drinkt lauwe cola van het postkantoor.

De hele ochtend komen er geen auto's langs en de enige voorbijganger is een zwerfhond op zoek naar schaduw. Hij snuffelt aan Evi's voeten, poept in het gras naast haar tas en strompelt verder.

Het is halverwege de middag wanneer het geluid van een naderende auto Evi uit haar dromerige staat van bewustzijn wekt. Een Jeep, donkergroen zoals de kleur van Lynns regenjas, rijdt door de hondendrol en stopt voor Evi. Een dame in een krakend witte outfit kijkt haar over een knalrode bril aan. Evi duwt haar stuk karton als een schild naar voren.

“Dat is toch geen manier van reizen voor een vrouw alleen,” zegt de dame luid door het open raam.

Verrast zet Evi een stap terug. Uit het gezicht van de vrouw kan ze niet opmaken hoe ze moet reageren.

“*Only joking*, ik heb ook veel gelift vroeger. Stap in,” vervolgt ze met een fanatieke knipoog en maakt het portier voor Evi open.

De dame stelt zich voor als Joanne. Evi’s ledematen ontspannen zich in de luxe van de auto en de scherpe lucht van haar eigen zweet wordt weggeblazen door de airco.

“Ben je op vakantie?” vraagt Joanne terwijl ze het gaspedaal flink indrukt en de smalle weg opduikt.

“Zoiets,” antwoordt Evi zonder zin om in details te treden.

“Ik ben gewoon onderweg,” voegt ze als verklaring toe.

Joanne trekt haar wenkbrauwen op en knikt begrijpend, alsof ze haar gemakkelijk doorziet.

“Ja, zo deden we dat vroeger ook. Tegenwoordig hebben ze daar een woord voor. Vluchtgedrag.” Joanne kijkt Evi lachend aan, geeft haar dan weer een dikke knipoog.

Ze is te moe om te bedenken hoe ze het gesprek met Joanne op gang kan houden, dus Evi laat de airco de slaap uit haar ogen waaien en kijkt naar buiten.

Het was altijd Lynn die met gemak allerlei gesprekken had geleid. Als ze de anderen niet goed kende knikte Evi wat mee en lachte op de daarvoor gecreëerde momenten. Deze week had ze zoveel gesprekken met onbekenden gevoerd dat het haar nu pas opviel hoe slecht ze daar eigenlijk in is.

“Als ik een lifter zie, neem ik die altijd mee,” zegt Joanne trots na een paar minuten van stilte.

“Daar heb ik dan geluk mee.” Evi veinst een glimlach en leest de namen op de borden langs de weg. Zo te zien naderen de grens met Hongarije.

Geleidelijk zijn de mensen en het landschap om Evi heen de afgelopen dagen veranderd. Zoals de harde schil van een watermeloen langzaam overvloeit in sappig vruchtvlies, zo verlopen plaatselijke identiteiten en gebruiken. Het is onmogelijk om aan te wijzen waar de schil precies het vruchtvlies wordt, maar het is toch op een bepaald moment onmiskenbaar anders.

In de verte ziet Evi het silhouet van een man dat langzaam groter wordt. Hij loopt in de berm van de weg met een plastic tas in zijn hand. Smalle enkels steken uit stukgelopen schoenen als de uitgedroogde takken van een oude boom. Evi probeert zijn gezicht te zien tijdens het passeren, maar zijn schim verdwijnt in de zijspiegel. Vanuit haar ooghoek kijkt ze naar Joanne. Zij heeft de man niet opgemerkt.

Een paar minuten later ziet Evi een groep mensen langs de weg lopen. De vrouwen zijn bedekt met kleurige doeken en de mannen dragen een kind of een rugtas. Ze lopen langzaam in een rij achter elkaar en kijken naar de grond onder hun voeten. De voorste man steekt zijn hand op naar elke auto die langskomt.

Het voelt alsof ze iets ziet wat ze niet mag zien. Kippenvel kruipt vanuit haar tenen omhoog. Evi kan niet wegstaren van de groep die thuisloos naar hun toekomst sjokt. Deze beelden kent ze alleen van vluchtig gescande nieuwsitems op haar telefoon.

Joanne kijkt nu ook opzij en schudt haar hoofd.

“Ze proberen hier werkelijk alles om een lift de grens over te krijgen,” zegt ze zuchtend en draait de radio wat harder. Een uitbundige zomerhit vult de auto, maar Evi hoort het niet.

Schaduwen strekken zich uit tot aan de horizon wanneer ze het terrein van een benzinstation oprijden. Terwijl Joanne tankt, stapt Evi uit en strekt haar benen. Ze heeft geen idee waar ze nu zijn, ze heeft een poos geslapen in de auto. Waarschijnlijk zijn ze de grens al over.

Na het tanken steekt Joanne een sigaret op en blaast rook in kringetjes omhoog. Drie andere auto's rijden het terrein op.

“Ik neem de volgende afslag,” zegt Joanne tussen twee trekken door. “Daar woont mijn zoon.”

Evi knikt en kijkt om zich heen. Het benzinstation ligt aan een grote weg met verkeer in beide richtingen. Hier moet het vast lukken om iemand te vinden die haar mee kan nemen. Ze pakt haar rugzak uit de Jeep en steekt een hand uit naar Joanne.

“Bedankt voor de lift,” zegt Evi stijfjes.

“Altijd een genoegen,” glimlacht Joanne en ze stapt haar auto weer in. “Reizigers moeten elkaar helpen.” Ze knipoogt en zwaait door het raampje.

Evi kijkt hoe Joanne wegrijdt, de schaduwen achterna. Ze denkt aan de vertrouwde vormen van het uitzicht vanuit het appartement dat ze nu met haar zus deelt. Een weeïge steek bonst in haar buik.

Op een bankje bij het parkeerterrein graait Evi in haar rugzak naar de stukken karton die ze eerder deze week heeft gebruikt. De plaatsnamen vormen haar afgelegde route, de grenzen die ze zonder moeite passeerde liggen er onzichtbaar tussen.

Evi draait een van de stukken karton om en schrijft er in grote letters de naam van haar stad op. Met het bord stevig in haar handen loopt ze op de auto's af.